

Verenigde Betaalinstellingen Nederland

Mathenesserlaan 153

3015 CJ Rotterdam

BTW-nummer: NL851556887B01

KvK-nummer: 55077730

Rotterdam, 25 augustus 2023

Geachte heer/mevrouw,

Graag reageert de Verenigde Betaalinstellingen Nederland (VBIN.nl) op de preconsultatie Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel die is aangekondigd via de website van de Rijksoverheid op 14 juli 2023.

VBIN is de branchevereniging voor de in de Wet op het financieel toezicht (Wft) omschreven betaalinstanties, elektronischgeldinstellingen en ondernemingen die het bedrijf maken van betaaldienstverlening in Nederland in het algemeen. De VBIN is opgericht vanuit de behoefte binnen de branche om haar gemeenschappelijke uitgangspunten, doelstellingen en belangen (inter)nationaal te verwoorden en uit te dragen.

Consultatiereactie VBIN op preconsultatie - Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel

De VBIN onderschrijft het belang van de sanctiewetgeving en de noodzaak tot het moderniseren van het sanctiestelsel. Belangrijke doelstellingen die de VBIN daarbij voorzielt:

- Aansluiten van de Sanctiewetgeving op de definities en klantonderzoek verplichting vanuit de Wwft, specifiek ook op de UBO regelgeving.
- Voorkomen van dubbele controles door verschillende instellingen; instellingen moeten onder voorwaarden kunnen vertrouwen op naleving van de sanctiewetgeving door andere instellingen.

- Aansluiten op Europese regels, waardoor een gelijk speelveld in de Europese markt wordt gerealiseerd, aangezien betalingen en de betaaldienstverleners steeds meer internationaal opereren.
- Risicogebaseerde toepassing van de Sanctiewet regelgeving, minder waar het kan, meer waar het moet.

Algemene reactie:

De VBIN zou een voorstander zijn van het direct verwijzen naar de Wwft verplichtingen in de Sanctiewet 1977; danwel samenvoegen van de Wwft en Sanctiewet 1977. Dit om ook voor de toekomst (bij wijzigingen) de aansluiting bij de Wwft te behouden.

Huidige situatie:

Onduidelijkheid bij de interpretatie en discussie over de vereisten vanuit de Sanctiewet 1977 en bijbehorende besluiten en regelingen heeft recent veel onrust doen ontstaan onder de leden van de VBIN. Met name de zeer verouderde Regeling toezicht Sanctiewet 1977 is hoognodig toe aan een zorgvuldige herziening zodat aangesloten wordt bij de Europese wetgeving en moderne tijd.

De VBIN verwijst graag naar haar nota Sanctiewetgeving en betalers op <https://www.vbin.nl/wp-content/uploads/2022/07/20220712-VBIN-NOTA-Sanctiewetgeving-en-betalers.pdf>.

De VBIN is nog altijd van mening dat de ruime uitleg die DNB aan de term relatie heeft proberen te geven, geen steun vindt in de Regeling toezicht Sanctiewet 1977, noch in enige andere wet- of regelgeving. Zodoende verwelkomt de VBIN de voorgestelde modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel, met name de aansluiting bij de definities uit de Wwft zoals opgenomen in het voorgestelde artikel 6.

Reactie op de consultatievragen:

Vraag 1: Behoeft de lijst van partijen die onder Wwft-toezicht vallen en die het kabinet nu voor ogen heeft, uitbreiding of juist inperking? Dit gelet op i) de functie die de desbetreffende partijen in het economisch verkeer hebben en ii) het risico op het schenden van sanctiemaatregelen of het faciliteren daarvan

De VBIN is van mening dat aansluiting bij de Wwft hier zeer wenselijk is. Indien uitbreiding nodig zou zijn, stelt de VBIN dat dit dan ook nodig is voor de Wwft zelf. Toezicht zou moeten aansluiten bij het Wwft toezicht.

Vraag 2: Hoe beoordeelt u de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de artikelen 1 t/m 3 over de administratieve organisatie en interne controle?

In artikel 1 wordt terecht gesproken over maatregelen die passend zijn voor de aard en omvang van de instelling, maar dat zou ook moeten inhouden dat dit ook op artikel 2 (gedragslijnen, procedures en maatregelen) van toepassing is. Kleine instellingen hebben mogelijk voldoende aan enkel vastgelegde procedures. Nu suggereert artikel 2 dat zowel gedragslijnen, procedures als maatregelen nodig zijn.

Daarnaast vindt de VBIN het belangrijk dat niet alleen nu, maar ook in de toekomst aansluiting bij de Wwft blijft bestaan.

Vraag 3: Acht u de onderdelen waar de opleiding op moet zien, in artikel 4, toereikend?

Ja.

Vraag 4: In het licht van artikel 5 betreffende het cliëntenonderzoek. Hoe beoordeelt u het: a) zoveel als mogelijk aansluiten bij het Wwft-cliëntenonderzoek? b) overnemen van de identificatie en verificatieverplichtingen zoals die gelden in de Wwft? c) uitoefenen van een voortdurende controle, in het tweede lid, onderdeel d? d) opnemen van het onderzoek naar de incidentele transactie in het derde lid, onderdeel b? Zou het wenselijk zijn om hier een (ander) drempelbedrag te hanteren dan in de Wwft, zo ja welk?

Voor a) en b) bij voorkeur geheel aansluiten bij de Wwft vereisten. Voor wat betreft c) zijn wij van mening dat de voortdurende controle op de zakelijke relatie te breed is gedefinieerd. Instellingen controleren periodiek (dus niet continue) de zakelijke relatie, waarbij de herbeoordeling sneller plaatsvindt naar gelang het risico hoger is. Het lijkt passend om hier duidelijkheid in te geven en deze risicobeoordeling mee te nemen.

Vraag 5: Hoe beoordeelt u artikel 6 over het screenen van cliënten m.b.t.: a) de uitvoerbaarheid en effectiviteit? b) de frequentie van de screening van cliënten en het moment waarop dat zou moeten plaatsvinden? c) de groep personen die gescreend zouden moeten worden, zijn dit de juiste (bij de cliënt betrokken) partijen?

De uitvoerbaarheid en effectiviteit (vraagdeel a) lijkt voldoende gewaarborgd, de frequentie (vraagdeel b) zoals omschreven in het artikel is passend, maar het vierde lid geeft het risico dat die frequentie en daarmee de uitvoerbaarheid en effectiviteit verloren gaat. De groep personen (vraagdeel c) is passend en is de juiste definitie van het relatiebegrip.

Vraag 6: In welke gevallen zouden instellingen naast hun cliënten ook onderzoek moeten verrichten naar andere bij de cliënt betrokken partijen? Wat zijn daarbij eventuele denkbare situaties en risicofactoren waarmee rekening gehouden zou moeten worden?

Een instelling doet bij hoger risico ook meer klantonderzoek en zou hierbij de naleving van de sanctiewetgeving door haar client moeten meenemen. We moeten echter voorkomen dat ook hier door instellingen in wordt doorgeslagen (zoals gezien bij de klantonderzoeken en transactiemonitoring bij banken en het rapport van DNB hierover: Van Herstel naar Balans).

Vraag 7: a) Welke verbeteringen ziet u ten aanzien van het huidige systeem van het melden van bevroren tegoeden en economische middelen? b) Ziet u meerwaarde in het creëren van een grondslag voor instellingen onder sanctiewettoezicht om (op laagdrempelige wijze) signalen van omzeiling van sancties bij een aangewezen autoriteit te melden? Waarom wel/niet? c) Zijn er andere zaken waarover gemeld zou moeten worden?

Het zou volgens de VBIN interessant kunnen zijn om te beoordelen of het geheel van melden (zowel het vaststellen van een gesanctioneerde partij als vermoedens van omzeiling) kan worden ondergebracht bij de FIU-NL, zodat er een centrale autoriteit is; waar instellingen vanuit de Wwft al bekend mee zijn.

Vraag 8: Onder verwijzing naar artikel 9 betreffende uitbesteding: a) Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheden van het uitbesteden van werkzaamheden? b) Welke mogelijke verruimingen en inperkingen zou u adviseren? c) Hoe kijkt u naar beperkingen op het kunnen uitbesteden naar derden in landen waar sancties gelden of een hoog risico is op het overtreden van sancties?

Het uitbesteden van deze werkzaamheden is wenselijk. Het beoordelen van de uitbesteding op de risico's van niet naleving van de wetgeving zou een verplicht onderdeel kunnen zijn, alsmede het melden van de uitbesteding bij de toezichthouder (zoals nu ook deels van toepassing is). Het uitbesteden naar derden in landen waar een hoog risico is op het overtreden van sancties dient onderdeel te zijn van de risicobeoordeling.

Vraag 9: a) Hoe kijkt u aan tegen de effectiviteit van de huidige meldsystemen? b) Hoe kijkt u aan tegen het idee van het centraliseren van de meldplichten? In welke gevallen en onder welke omstandigheden zou een centraal meldpunt volgens u van meerwaarde zijn?

Zoals aangegeven zou een centralisering van de meldplicht (bij de FIU-NL?) wenselijk zijn.

Vraag 10 t/m 13

De VBIN kijkt positief naar een stelsel van beheer en bewind.

Vraag 14: Zijn aantekeningen in registers in uw optiek een geschikt middel om de publieke kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten? Heeft u ideeën voor een alternatief of aanvullend middel?

Aantekeningen in een register lijkt een passend middel om de kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten. Belangrijk is wel dat instellingen volledig toegang hebben tot deze registers. En niet (zoals nu bij het UBO register) een beperkte toegang (missende gegevens) of zelfs geen toegang. Deze toegang zou kosteloos gegeven moeten worden; het is niet gewenst om de kosten hiervoor bij de instellingen neer te leggen. Dat is een taak van de overheid. Het kost de instellingen al geld en tijd om te kunnen aansluiten op deze registers.

Vraag 15: Zijn de nu geïdentificeerde registers voldoende uitputtend om de publieke kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten?

De VBIN heeft geen aanvullende registers geïdentificeerd.